

# Renata, Rimke en de hond

W.P. Balkenende





Renata, Rimke en de hond

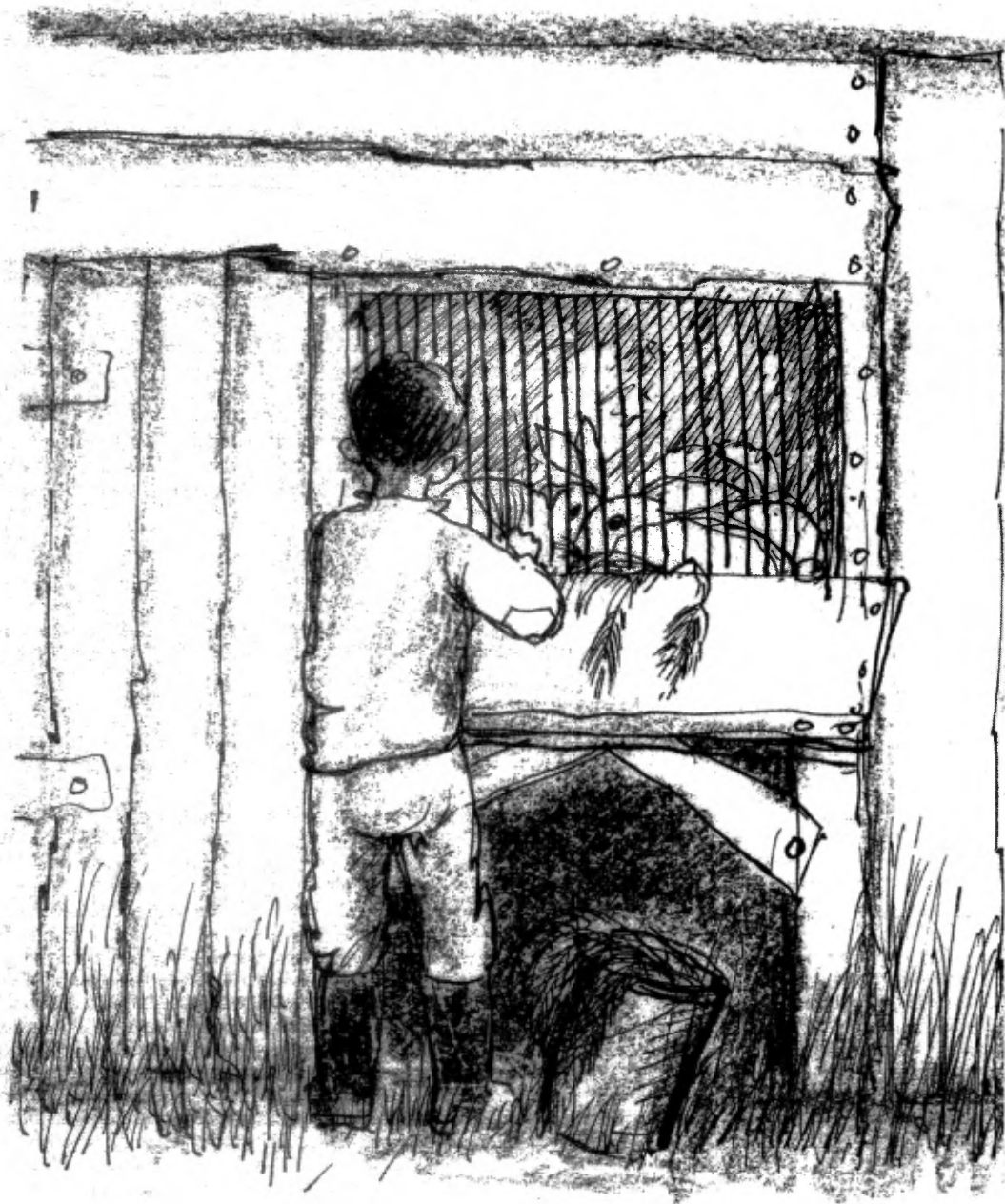


W. P. Balkenende

# Renata, Rimke en de hond

Tekeningen van Tiny van Asselt

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH bv – NIJKERK



Ze staan weer voor het raam van de dakkapel van Renata's slaapkamer, Renata en haar broer Rimke.

'Wat doen jullie zo lang boven,' roept moeder.

'Naar het verkeer op de vierbaans-autoweg kijken,' roept Rimke.

'Dacht ik 't niet! Kom naar beneden, jullie moeten de konijnen nog verzorgen,' roept moeder onderaan de trap.

'We komen...'

Maar ze gaan niet!

Om beurten moeten ze toch nog even door de verrekijker van vader kijken...

'Weet je wat ik nou zo dom vind?,' vraagt Rimke.

'Nou?,' vraagt Renata.

'Dat ze zo'n autoweg een letter en nummer geven.'

'Twee letters en nummers, zegt paps.'

'Dàt is waar, dat is nog dommer.'

'Komen jullie nu nog, of moet ik jullie komen halen,'

'We komen...'

Voorzichtig leggen ze de verrekijker op een kastje.

Achter elkaar hollen ze naar beneden.

'Opschieten jullie, gauw de konijnen verzorgen. Maar goed doen, hoor,' zegt moeder nadat ze de morgen-zoenen heeft gekregen.

Ze weten het wel, Renata en Rimke. Vader wil dat ze binnen zijn als hij terugkomt van het melken van de koeien.

Dan komen Gert en Dirk met vader mee. Die zijn al groot, die helpen al met allerlei werk op de boerderij.

Pas dan wordt het ontbijt gebruikt. Vader en de jongens gaan al erg vroeg melken. Bij het weggaan drinken ze alleen een beker melk. Nu hebben die drie heel erge honger, maar moe-

der ook wel een beetje. Ze zijn alle vier vroeg opgestaan, alleen Renata en Rimke mochten nog blijven liggen.

Moeder roept hen op tijd, maar die twee dommerds verdoen vaak hun tijd met kijken naar het verkeer op de Rijksweg.

Vader en moeder zijn helemaal niet blij met die Rijksweg of vierbaans-autoweg. Daardoor is de boerderij kleiner geworden, er is minder grond voor weiland... Nu staan hun huis en schuren niet meer zo mooi in de wijde polder van het Eemland.

Vóór de woning is een smalle weg, die loopt onder een brug door. Die brug verbindt de Zevenhuizerstraat aan de noordzijde van de Rijksweg met de zuidzijde er van, aan de andere kant van de Rijksweg.

Dat noordelijk deel van de Zevenhuizerstraat loopt langs hun huis.

Daarop komt het erf uit. Over die weg moet altijd gereden worden als vader in het weiland moet werken.

Rimke en Renata wonen eigenlijk in het buurtschap Zevenhuizen. Het ligt tegen de Rijksweg aan en behoort bij Bunschoten-Spakenburg.

Eenendertig boerderijen liggen daar langs de Zevenhuizerstraat... Eenendertig mooie boerderijen met goed verzorgde tuinen voor hun huizen. Al die kleurrijke tuinen zorgen er niet voor dat die eentonige Rijksweg en het viaduct weg zijn. Welnee... de bewoners in het buurtschap kunnen er maar niet aan wennen dat hun omgeving zó verknoeid is.

'Goede morgen,' groet vader als hij als eerste binnenkomt.

'Morgen paps, morgen Gert-tonnetjerond, morgen Dirk-snoepdoos.'

Die plagers..., ze weten best dat Gert en Dirk dat helemaal niet leuk vinden. Toch... vaak plagen ze die twee. Nee,



Rimke en Renata zijn niet altijd even leuk.

'Dat komt door het grote verschil in leeftijd,' zegt moeder.

Dan kijkt ze altijd verdrietig...

Vader en moeder hadden wel zeven kinderen kunnen hebben...

Opa nam die drie anderen een keer mee, en toen...

Toen is dat heel erge gebeurd...

Opa had een ongeluk, alle vier verongelukten ze.

'Nu zijn ze bij de Here Jezus,' zegt oma als ze moeder zo donker ziet kijken. 'Deze vier kinderen hebben we nog mogen houden, daar moeten we heel dankbaar voor zijn.'

Oma..., gelukkig woont oma in een gezellige kamer van hun grote huis. Rimke en Renata mogen elke dag een poosje naar haar toe... Oma kan zo leuk vertellen, ze weet ook zoveel...

Oma is heel knap, vinden Renata en Rimke.

Oma heeft gehoord dat vader en de twee jongens zijn binnengekomen. Oma komt uit haar kamer, ze eet met hen mee.

Dat doet ze alleen 's morgens bij het ontbijt en 's middags bij het warm eten. Bij het avondeten blijft oma op haar kamer.

'Dan kunnen jullie elkaar alles van die dag vertellen,' zegt oma.

'Dat behoef ik allemaal niet te horen en te weten. Nee, dan eet ik dat sneetje brood wel op m'n kamer. Dan lees ik zelf wel een gedeelte uit de Bijbel...'

Nu zitten ze dan aan het ontbijt: oma, vader en moeder, Gert en Dirk, Renata en Rimke. Sjonge wat kunnen die twee grote jongens veel eten, de boterhammen met gebraden spek glijden achter elkaar naar binnen...

'Paps, weet u wat Rimke zei?'

'Nee Renata, ik heb grote oren..., maar wat hij tegen jou op de slaapkamer zegt kan ik in het weiland niet horen.'

'Rimke zei, dat hij het dom vindt dat een Rijksweg één of twee letters en nummers heeft gekregen.'

'Nee, dat is niet dom hoor,' zegt vader.

'Waarom niet?,' vraagt Rimke.

'Zulke autowegen zijn hoofdwegen, die slingeren van noord naar zuid, van oost naar west. Neem nou de Rijksweg hier. Die loopt van Amsterdam naar Apeldoorn of naar Zwolle, dat hangt er vanaf welke weg je inslaat op het verkeersplein bij Hoevelaken.

Tot aan die splitsing heet de Rijksweg hiervoor A 1. Zó wordt die weg genoemd op de Nederlandse autowegenkaarten. Maar aan onze landsgrenzen lopen die wegen meestal door. Duitsland in, of België. Daarom heet dezelfde weg óók E 35. Vraag vanavond maar eens aan me of ik het jullie laat zien op een wegenkaart.'

'Zie je wel dat het niet dom is Rimke-visgraat,' zegt Renata plagend.

'Waarom geen gewone namen, paps?,' vraagt Rimke zonder dat hij in gaat op het plagen van Renata.

'Voor ons huis ligt de 'Lindeboomseweg', Rimke. Dat is toch een veel te lange naam, precies als de Zevenhuizerstraat langs ons huis. Ga dat maar eens in een andere taal aangeven, nee daar komt geen automobilist uit. Zeker buitenlanders niet. Met de letters en cijfers hebben we ons aangepast aan de weg-aanduiding in heel Europa!'

Ze eten rustig verder. Na het melken wil vader rustig eten, de rest van de dag moet er hard gewerkt worden. Dan mag zo'n rustpauze best. Maar de rust is opeens weg...

Oma vraagt: 'Hebben jullie om een uur of één ook een schot gehoord?'

'Nee, toen lagen wij lekker te slapen,' zegt moeder.

'Hoorde u het echt, moe?' vraagt vader.

'Nou en of, ik had wel meteen het bed uit willen gaan. Ik dacht: daar heb je weer zo'n laffe man of vrouw die de hond kwijt wil vóór ze op vakantie gaan...'

'Dan ligt er nu een dode hond op de grote parkeerplaats 'Neerduist' achter het pompstation,' meent Dirk.

'Dat zit er dik in Dirk,' zegt moeder.

'Het kan zijn,' zegt vader, 'maar er zijn maar weinig goede schutters. Misschien ligt het dier daar verschrikkelijk te lijden.'

'Dan ga ik er straks naar zoeken,' zegt Gert.

'Het spijt me, Gert, maar het kan echt niet. We moeten het gras in de kuil zien te krijgen. Van de winter moeten we ook eten voor onze koeien hebben.'

'Dàt komt wel, paps,' zegt Gert. 'Als er een dier lijdt dan moeten wij het andere werk maar laten liggen. Dan werken we vanavond maar wat langer door.'

'Nou, nou, de nieuwe boer regelt het even,' zegt vader lachend.

'Toch heeft Gert gelijk, man,' zegt moeder.

'Als wij denken dat het dier daar gewond kan liggen, dan moeten we er niet zomaar aan voorbij gaan.'

'Het beest kan toch gewond nog weggehoud zijn? Waar moeten we dan wel niet zoeken? Daar hebben we geen idee van, het dier kan naar het westen de afrit naar Bunschoten – Spakenburg zijn opgegaan. Het kan vanaf de parkeerplaats naar beneden gevallen zijn... Dan ligt het dier mogelijk in onze snijmais. We kunnen toch niet elke rij snijmais afzoeken naar een hond die misschien al dood is?'

'Vindt u het dan niet erg?' roept Renata boos.

'Natuurlijk vind ik het erg, Renata, maar wij kunnen niet voor heel de wereld zorgen, dat doet de Here wel!'

'Bart, Bart...,' zegt oma zuchtend, 'je weet best dat je nu

verkeerd denkt. Je vader zou, net als de kinderen, gaan zoeken en het werk even laten voor wat het is.'

Kauwend op een stukje brood, schudt vader het hoofd. Hij ziet al dat gras voor zich..., en dat vele natte zomerweer...

Het gras mag niet te nat de kuil in, dan bederft het...

'Ik heb er ook geen vrede mee, man, als we niet eerst zoeken,' zegt moeder.

'Ik heb het schot echt gehoord, Bart,' zegt oma nog eens.

'Hoeveel uren zijn er inmiddels al verstreken... Nee, dan moet je niet aan je gewone werk gaan. Dan ga je het dier zoeken, is het dood dan begraaf je het. Leeft het, dan bel je de dierenarts om de wonden te verzorgen.'

'Oma heeft gelijk,' zegt Dirk. 'Weet u nog hoeveel verdriet we hadden toen in maart onze lieve Waldo doodgereden werd?'

'Oh, oh...', roept Renata opeens.

'Oh' misschien krijgen we zó wel een andere hond. Dat kan best!'

Een klagend gehuil is het antwoord.

Ze stormen tegelijk vanaf hun stoel naar de deur... Vader en moeder krijgen de kans niet de kinderen te verbieden van de stoel af te gaan. Ze zijn al buiten...

Moeizaam staat oma op. Steunend op de arm van haar dochter gaat ze de kinderen achterna. Vader is de laatste van de rij...

Renata en Rimke liggen geknield bij een hond die ligt te kreunen van de pijn. Zo nu en dan jankt het dier meer dan dat het kreunt. Dát janken hebben ze zo juist aan tafel gehoord...

'Ga eens een beetje opzij,' zegt vader als iedereen bij het dier is.

'Help eens Gert,' vraagt hij.



Met Gert draait vader het dier om. Het is nog een jonge hond. Een kogel heeft de huid van de kop losgescheurd. Er loopt een rode streep over de hondeschedel.

Ze zien het allemaal...

'Die mensen toch,' zegt oma, en haar stem klinkt heel boos.

'Die mensen toch..., wat zijn dat voor mensen? Wie haalt het in z'n hoofd een jonge hond uit de auto te gooien, neer te schieten en dan te laten kreperen?'

'Ren maar om een schone jute zak' Dirk'' zegt vader. Dirk weet ze wel te vinden' bij vader ligt altijd alles keurig netjes op de plaats waar het hoort.

Even later komt hij er al aan. Gert en vader tillen heel voorzichtig het dier op en leggen het neer op de schone zak. In optocht gaan ze allemaal mee de schuur in. Op een baal stro wordt de zak met het verwonde dier neergelegd.

'Kom,' zegt moeder opeens, 'we zijn zo maar van tafel gelopen. We mogen het lezen en danken er niet bij laten inschieten.'

Na het lezen en danken belt vader de dierenarts.

'Met Kedde, dokter Hermens, zou u zo snel mogelijk langs willen komen? We hebben in de schuur een aangeschoten hond, die lelijk is verwond.'

Vader staat te knikken als het weerwoord volgt.

'Zeg dat wel, dokter, het is weer zo'n misselijk geval van dierenmishandeling. Natuurlijk, precies als u zegt. M'n oude moeder hoorde vannacht om een uur of één een schot in de verte. Jawel hoor, het oude liedje sinds we die Rijksweg hier voor hebben en de parkeerplaats 'Neerduist' is aangelegd. Man, ik kan me daar zo woedend om maken. Maar eerlijk: oma, moeder en de kinderen nog erger, zij wilden dat we het dier zochten. Het was niet nodig, het kwam hierheen. Ze mogen van ons die Rijksweg en heel die parkeerplaats en het tankstation weer afbreken. Dan krijg ik m'n grond ook weer terug, dan wordt dáár geen dier meer neergeschoten.'

'Wat zegt u?'

'O nee hoor, ik zal m'n woede niet op het arme dier koelen. Best, tot straks dokter.'

'De dokter komt zo snel als hij kan,' zegt vader tegen moeder.

'Maar kom, Gert en Dirk, wij kunnen er niet op wachten. We moeten meteen aan de slag, in het zuidwesten hangt een lucht die ik niet vertrouw. Tien tegen één: we zitten met een paar uur weer in de nattigheid.'

'Mogen Rimke en Renata naar de hond?' vraagt moeder.

'Om de drommel niet,' zegt vader. 'We kennen het dier in het geheel niet, en weten niet of hij vals is. Nee, nee, dáár blijven ze bij weg.'

'Afgesproken,' belooft moeder.

## II

Renata en Rimke Kedde staan dichtbij de grote deur van de boerderij.

Dokter Hermens is immers door vader opgebeld en gevraagd of hij langs wil komen.

'Wat zou de dierenarts nu doen, Rimke?' vraagt Renata.

'Dat weet ik toch ook niet,' antwoordt haar broer.

'Zou de dokter die hond pijn doen?,' vraagt ze verder.

'Dat kun je zelf wel horen, soms is 't of je de baby van de overburen hoort. Nou, dan zal die hond best flink pijn hebben.'

Ze staan maar te wachten, die twee...

Dat wachten duurt veel korter dan ze denken. Hun nieuwsgierigheid doet hen denken dat ze daar al een hele poos staan te wachten...

Het is nog maar tien minuten...

Eindelijk komt de dierenarts naar buiten.

'Zo Renata en Rimke, dat werkje is gedaan.'

'Is de hond erg gewond?,' vraagt Renata.

'Een gemene wond, Renata. Maar het geneest wel hoor.'

'Fijn, fijn,' roept Renata. Ze neemt de hand van Rimke om met hem een rondedans te maken.

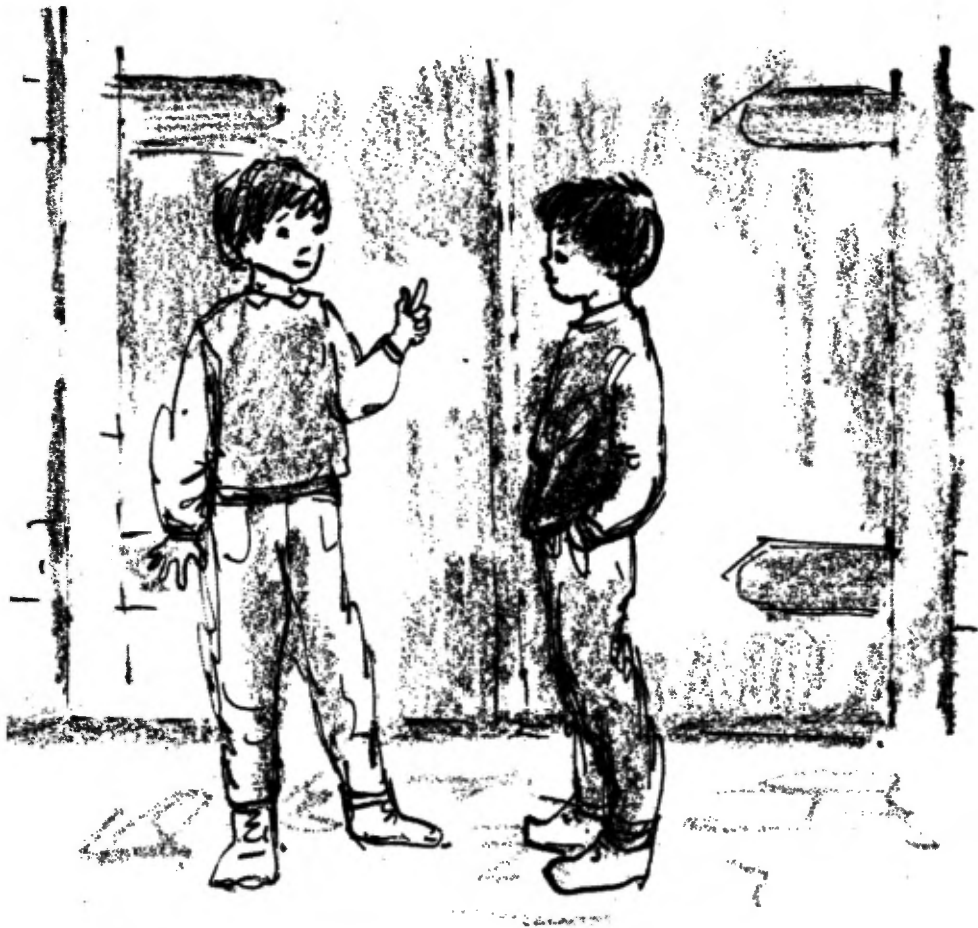
'Doe niet zo flauw,' zegt hij en stoot haar hand weg.

'Dan maken wij een rondedansje, Renata,' zegt dokter Hermens.

Met in de éne hand z'n tas en aan de andere hand Renata danst de dokter een rondje op het erf. Op een afstandje staat Rimke met een rood hoofd van schaamte.

'Kom verder, dokter,' zegt moeder als ze de deur van de keuken hoort opengaan. 'Vertelt u eens, hoe is het met de hond? U lust zeker wel een kopje koffie?'





'Nou, eerst uw laatste vraag maar vrouw Kedde: graag, maar zonder suiker.'

'Goed dat u het zegt, dokter.'

'De hond redt zich wel, vrouw Kedde.'

'Gelukkig', spreken Rimke en Renata voor hun beurt.

'Geen rashond, maar toch een heel mooie hond. Eén waarvan jullie wel eens veel kunnen gaan houden. Onder de behandeling bemerk je als dokter al iets van de aard van het beestje. Nou' dat zit wel goed denk ik.'

'Dat zou mooi wezen' dokter, nu we Waldo nog steeds missen.'

'U loopt natuurlijk wel de kans dat later ooit iemand uit Amersfoort de rechten op deze hond laat gelden. De meeste keren worden op de parkeerplaats honden en katten in de steek gelaten door mensen uit Amersfoort.'

'Nou, laat ze maar komen, dokter. Ze kunnen een draai om de oren van me krijgen. Een dier zó mishandelen en er dan later rechten op laten gelden, kom nou...'

De dokter lacht hartelijk om moeders boze woorden.

'Ik zie u er nog voor aan ook, vrouw Kedde! Bel me even, ik wil u die draai om de oren heel graag zien geven...'

'Maar nu de hond... Ik zal thuis een drankje klaarzetten. Dat laat u ophalen, en dan geeft u het dier driemaal per dag de aangegeven hoeveelheid. Uw man moet de bek van het dier maar even open houden zodat u het er met een lepel in kunt gieten.'

'Mogen wij de fles medicijn halen, mams?,' vraagt Renata. Ze kijkt veelzeggend naar Rimke. Hij begrijpt z'n zus best.

'Ja mams, mogen wij het ophalen? In de schuur mogen we nu toch niet spelen. We moeten bij de hond wegblijven.'

'Dat regelen we straks wel,' zegt moeder. 'Ik geloof dat dokter Hermens nog niet uitgesproken is.'

'Hoe weet u dat?'

'Zegt u eens dat ik ongelijk heb?'

'U hebt gelijk, vrouw Kedde. Jullie hebt het dier misschien nog niet zo nauwkeurig kunnen bekijken. De hond heeft een kortharige vacht die helemaal roestkleurig is. Hij heeft een halsband om. Daarop staat twee dingen. De hond is ingeënt tegen hondsdolheid, en hij luistert naar de naam Ferrugo. Het plaatje waarop gewoonlijk de naam en het adres van de eigenaar staat, is er afgehaald. Ik las die naam, en dacht: even

proberen. Ik zei: ‚rustig maar Ferrugo,‘ en jawel hoor, het dier keek me meteen anders aan.’

‘Wat een moeilijke naam,’ zegt Rimke.

‘Je hebt gelijk, maar bollebozen als jullie onthouden die vast wel. Kijk, zó schrijf je die naam.’

Dokter Hermens schrijft de naam op een receptenbriefje: FERRUGO=roestkleurig.

‘Toch wel een passende naam,’ zegt hij tegen moeder.

‘We zullen proberen er een gezellige, maar ook een goede waakhond van te maken, dokter.’

‘Dan wens ik u daar veel sterkte mee, de eerste dagen zal het arme dier het niet gemakkelijk hebben. Blijven jullie er inderdaad maar een eind bij vandaan. Een hond met een pijnlijke kop kan vreemd doen.’

‘Wat vindt u daar nou van, dokter? Moeten we de politie weer inlichten?’

‘Volhouden, vrouw Kedde. Ik weet wel, u hebt al vaak moeten bellen. Die ‚dierenvrienden‘ moeten dat toch een keer afleren. Ik weet wel, ze denken: ‚daar, dichtbij ‚Neerduist‘ ligt het buurtschap Zevenhuizen en daar kunnen ze altijd wel een kat of een hond gebruiken‘. Maar laat ze het jullie dan vragen of dat zo is. Je bent gewoon een schurk als je zó je huisdier beschiet. Je moet toch wel van lotje getikt zijn om zó een jonge hond weg te doen? Dat koopt maar huisdieren, komen ze niet van pas op zeker moment, nou dan los je dat toch zó op. Ik heb er geen woorden voor. Reken maar dat Ferrugo een bar slechte nacht gehad heeft. Onder veel pijn is hij toch door het maisveld naar hier gekomen. Instinctief heeft ze mensen opgezocht, het dier heeft z’n eigen lichaam hierheen gesleept...’

Ferrugo herstelt sneller dan dokter Hermens dacht. En... de

dokter heeft het goed gezien: Ferrugo is een gezellig, aanhankelijk dier. Een hond die goed waakt, maar niet iedere voorbijganger de stuipen op het lijf jaagt. Hij heeft met alle bewoners van het gezin Kedde vriendschap gesloten. Maar met de één meer dan met de ander.

'De hond weet dat oma een dagje ouder is, hij beschermt haar,' zegt Gert aan tafel.

'Dat is me óók opgevallen, Gert,' zegt moeder.

'Hoe dan?,' vraagt Renata.

'Nou meisje, dan moet je maar eens goed opletten,' zegt moeder.

'Als hij met ons meeloopt, loopt hij steeds keurig aan onze rechter zij. Bij oma loopt hij links... Hij ziet dat oma haar linkerarm niet meer goed kan gebruiken. Je weet toch dat dit zo is nadat oma een lichte beroerte gehad heeft? Nou, Ferrugo wil haar dáár beschermen. Hij gromt ook sneller als een vreemde dichtbij oma komt.'

'U hebt gelijk,' zegt Rimke.

'We hebben het best getroffen met Ferrugo,' zegt vader. 'Hij is goed beter. Wat een brede borstkas en schouders krijgt de hond.'

'Wat kan Ferrugo hard lopen,' zegt Rimke, hij holt zowat de helft van de afstand van hier naar school met ons mee. Als hij omkeert om naar huis te gaan' nou... of er een haas voor hem uitloopt.'

,Dàt moet Ferrugo nog afleren. Jullie weten best dat een hond niet mag los lopen. De politie heeft ons al een paar keer opgebeld met de klacht dat de hond losliep. We weten wel dat hij een ander geen kwaad doet, maar daarom kunnen we best wel begrijpen dat andere mensen bang voor hem zijn. Hij is flink uit de kluiten gewassen.'

'Maar ik wil dat Ferrugo zo ver meegaat. Nou plaagt die

vervelende Joost Kreyne ons niet meer...,' zegt Renata.

'Daar is een hond niet voor. Als je klachten hebt dan vertel je die maar aan je moeder en mij. Dan praten wij wel eens met Kreyne...'

'Niet doen, paps. Dan vertelt Joost het op school en dan lachen ze ons uit...'

'Best, Renata, maar dan ook niet meer over Joost Kreyne praten en klagen.'

'Maar het is wel een gemeen jong.'

'Daar wil ik niets meer over horen,' zegt vader weer. 'Als ik niet met z'n vader er over mag spreken..., nou dan is het echt niet alleen omdat jullie bang zijn op school uitgelachen te worden.'

'Joost heeft moeite met leren,' vertelt moeder. 'Joost is traag in z'n ontwikkeling. Hij loopt ook wat moeilijk, het is alsof z'n benen housterig zijn.'

Renata schiet in de lach om moeders laatste opmerking.

'Meisje, daar behoef jij niet om te lachen. Dat is heel erg voor Joost, hij loopt en leert niet alleen moeilijk, hij moet ook veel gemene plagerij verdragen. Ik vind het helemaal niet leuk dat jullie daaraan meedoen,' zegt moeder streng.

Beschaamd slaan Rimke en Renata de ogen neer. Ze weten dat moeder precies in de roos schiet. Dat ze het bij het rechte end heeft. Ze zijn blij als ze na het bijbellezen en het danken naar buiten mogen. In hen knaagt toch het geweten..., ze zijn vaak de gangmakers van het plagen geweest!

Op het erf t kwispelt Ferrugo als hij die twee ziet aankomen. Een poosje met hen dollen doet hij graag.

Nu is de herfstvakantie al weer voorbij. De dagen korten en de bomen laten hun bladeren vallen.

Ferrugo loopt niet meer mee met Renata en Rimke. Precies

op de grens van erf en weg blijft hij staan, en staart hen zolang als het kan na...

De buurt kent Ferrugo... Oók de honden en katten uit de buurt... Er is tussen de dieren vriendschap gesloten òf een flink robbertje gevochten...

Vandaag is oma alleen thuis. Niet heel de dag, maar toch meerdere uurtjes. Renata en Rimke zijn naar school. Gert en Dirk zijn ook naar school. Ze zitten allebei op de mavo. Vader en moeder zijn naar het ziekenhuis in Utrecht. Daar ligt een van de boeren uit Zevenhuizen. Hij heeft een erg ongeluk gehad met een van de machines. Hij ligt al veel weken in het ziekenhuis.

Elke dag rijdt één van de eenendertig boeren uit Zevenhuizen naar Utrecht.

Alle bewoners van het buurtschap Zevenhuizen hebben dat met elkaar afgesproken, de boerin hoeft geen dag met het openbaar vervoer..., en het werk wordt voor hen gedaan...

Als de man een betere dag heeft, met minder pijn, dan gaat de vrouw van de boer die rijdt ook mee, dat is gezellig, en ook zij kan de buurman even groeten.

Nú is oma alleen thuis...

Nee, ze is er ook niet! Oma is even door de buurvrouw opgehaald om bij haar een kopje thee te drinken. Ze is maar een goed halfuurtje weg. Oma weet dat Ferrugo op het erf is..., geen vreemde zal het huis binnengaan.

'Daag,' groet oma, en ze zwaait nog even met haar gezonde arm naar de buurvrouw die haar weer op hun eigen erf heeft teruggebracht.

Nu gaat ze naar binnen. Oma wil thuis zijn als Renata en Rimke, en later Gert en Dirk, thuiskomen. Nee, oma kan niet veel voor hen doen. Ze kan wèl een gezellig praatje met hen maken. De kleinkinderen moeten meteen wat kwijt kun-

nen als ze iets beleefd hebben! Oma kan óók heel goed luisteren. Dat is maar goed ook. Straks komen vader en moeder thuis, maar die zijn meteen erg druk. Vader gaat met één van de grote jongens melken. Ze regelen dat met elkaar, Gert en Dirk. Je kunt best vooruit leren voor de volgende dag.

Nu loopt oma daar op haar eentje. Het gaat voetje voor voetje, en in haar gezonde rechterhand houdt ze een lichte wandelstok. Daarmee houdt ze zich overeind...

Ferrugo is nergens te zien, dat is vreemd. Och, die lieve hond wil ook wel eens wat anders doen...

Oma loopt zachtjes, oma doet de deuren heel zachtjes open en dicht...

Oma doet alles zo heel, heel zachtjes, net of het anders pijn doet in haar hoofd...

Oma loopt door de keuken, door de kamer van haar kinderen en kleinkinderen. Ze loopt haar eigen kamer binnen...

O, dan schrikt oma!

Ze moet zich vastgrijpen aan de deurpost om niet te vallen.

Oma ziet dat het raam aan de zijkant van haar kamer is opgeschoven... Ze ziet in haar kamer een man staan...

Die vreemde man heeft haar gitten halssnoer met gouden slot in z'n handen...

Maar wat kijkt die man benauwd. Geen wonder, vlak bij hem, bijna tegen hem aan, staat Ferrugo. Hij licht de bovenlip een beetje op, je ziet z'n scherpe tanden schitteren als gaaf ivoor.

Ferrugo gromt nu nog harder...

'Kom maar, oma. Kom maar, ik zorg wel voor u,' gromt hij. Hij doet het zonder één moment de man uit het oog te verliezen. Ferrugo dringt wat dichtter naar de man toe.

'Roept u die hond nu terug,' smeekt de man oma.

'Roept u die hond terug mevrouw, dan zal ik niets meene-

men. Dan ga ik zonder wat meteen weg...'

Oma is nu wat bekomen van de erge schrik. Ze ziet niet meer zo heel erg wit. Ze hoeft de deurpost niet meer vast te houden...

Oma doet niet wat de boef vraagt...

Oma zegt: 'Blijf erbij, Ferrugo. Blijf bij die man, bijt 'm in z'n benen als hij probeert te vluchten...'

O, dan maakt oma zich opeens zo heel erg boos op die man! 'Ferrugo, blijf waaks!'

Dan schuifelt oma terug naar de kamer waar ze twee keer op een dag eet met haar kinderen en éénmaal met de kleinkinderen. Ze laat zich in vaders stoel zakken. Zo kan ze bij de hoorn van de telefoon. Die hoorn knelt ze tussen haar verlamde arm en haar lijf, het gaat o zo moeilijk! Met haar rechterhand draait ze het nummer van de politie.

'Met oude vrouw Kedde aan de Lindeboomseweg. Ja, met de oude vrouw, agent. Wilt u alstublieft meteen komen, ik ben maar alleen thuis. In m'n kamer staat een inbreker en dief, maar onze hond houdt hem daar in bedwang. Maar komt u gauw, o ik zit toch zo te beven...'

'We komen meteen,' belooft de politieman.

Oma legt de hoorn op de haak. Dan vouwt ze haar zieke en gezonde hand ineen. Dan bidt oma zonder één woord uit te spreken...

Zó vinden Renata en Rimke haar...

'Oma, bent u ziek?,' vraagt Renata meteen.

'Nee meisje, oma is niet ziek. Ik ben erg geschrokken. Van een inbreker in m'n kamertje.'

'Was die daar dan, oma?'

'Die was er, en die is er, Rimke.'

'Wat zegt u nu, oma? Is die dief er nog?'

'Ja Rimke.'





'Dan zal ik..., dan zal ik...' O, Rimke struikelt over z'n eigen woorden.

'Dan zul jij, dan zal óók Renata bij oma blijven, Rimke.'

'Maar ik moet die dief toch pakken.'

'Beste jongen, dat kun je toch niet! Welnee, laat Ferrugo maar goed op hem passen. Niemand kan het beter dan Ferrugo.'

Het lijkt wel of de hond het hoort. Vanuit oma's kamer klinkt een harder gegrom...

Ze horen een kreet...

'Hier blijven,' gebiedt oma nu.

'Zo, daar zijn we, mevrouwetje,' zegt een politieman terwijl hij met een collega binnenstapt.

'Waar kunnen we de dief vinden, of hebt u hem maar laten gaan?'

'U zult het wel goed bedoelen, agent, maar nu past er geen grapje. Ik ben heel erg bang geweest, heel erg. Ik ben óók rustig geworden omdat ik zag dat Ferrugo goed voor me zorgt, omdat ik weet dat de Here me helpt in nood. Gaat u maar in de kamer hiernaast, het raam is nog omhoog geschoven. Door dat raam kwam de dief binnen.'

Het laatste horen de agenten al niet meer.

Toch... deinzen ze even van schrik terug. Ze zien de felle ogen van de roestkleurige hond, ze horen z'n woedend gegrom...

De inbreker denkt dat de hond nu niet meer op hem let. Hij wil met één sprong door het raam een goed heenkomen zoeken. Hij vergist zich, de scherpe hondetanden zetten zich in het vlees van z'n kuit...

'Zo, zo Kees Kramer, ben jij weer op het dievenpad?'

De man zegt iets heel lelijks tegen de agent.

'Maak het nou niet erger, Kramer.'

Hij houdt de dief even aan de praat. Opeens schiet vanachter z'n schouder het fototoestel van z'n collega naar voren. Knip..., een flits... Kees Kramer staat op de foto, in de huiskamer van oude vrouw Kedde... Met een snoer gittenkralen met gouden slot in de hand...

De dief vloekt.

Uit de andere kamer horen ze de nu rustige stem van oma.

'Man, bezondig je niet nog meer. Ik dacht dat dit al erg genoeg is.'

Er komt geen antwoord op, de politiemannen doen Kramer

de boeien aan, en nemen hem tussen zich in...

Ze zijn er amper mee klaar of Ferrugo schiet langs hen heen. Hij wringt zich tussen de stoel en het tafeltje. Hij betreft de wacht aan de linkerkant van oma!

'Brave hond. Goed gedaan, Ferrugo...'

Een hondekop legt zich op de schoot van de vrouw. De kop blijft er liggen als de twee agenten oude vrouw Kedde groeten. Ze zullen op het politiebureau wel een proces-verbaal opmaken, oma heeft hen voldoende ingelicht...

Onder het vertellen van oma staan Renata en Rimke met open mond te luisteren...

Onder het vertellen strijkt telkens weer die oude-vrouwenhand over de hondekop...

Ferrugo knipoogt naar Rimke en Renata. Ze zien het allebei...

Die Ferrugo toch!

### III

Heel de buurt, de dorpen in de omtrek, Amersfoort, alle mensen daar hebben kunnen lezen hoe goed Ferrugo voor de oude mevrouw Kedde heeft gezorgd.

In het stukje in de krant wordt z'n naam wel tweemaal genoemd... Het is nog maar een paar dagen later als er op zaterdagmiddag een auto het erf oprijdt en daar stopt.

'Wie is dat,' vraagt Rimke zich af. Hij is met Renata bezig het erf te harken. Alle strootjes en plukjes hooi moeten opgeruimd worden. Het grind moeten ze wat losharken...

Nu staat daar die auto.

Misschien een man die aardappelen wil kopen. Maar nee, dan moet hij hier toch niet zijn.

Rimke leunt op de steel van de hark en Renata zet de mand vol strootjes en plukjes hooi neer. Nieuwsgierig kijken ze naar de auto...

'Wie zou daar uitkomen?'

Ze weten het niet, maar ze schrikken allebei heel erg.

Nauwelijks heeft de man het autoportier achter zich dicht geslagen of Ferrugo springt woest tegen hem op. De man struikelt, ligt maar een moment later op de grond.

'Ferrugo, af,' roepen Renata en Rimke.

'Ferrugo, af,' roepen Gert en Dirk, die vanachter het varkenshok het woest geblaf van de hond gehoord hebben en meteen komen kijken.

Vader komt rustig aanwandelen van de plaats waar het kuilvoer wordt ingekuild.

De koeien staan al op stal met dit koude herfstweer.

Vader loopt tot vlakbij de man en zegt dan: 'Ferrugo, af.'

De hond luistert onmiddellijk. Hij haalt z'n voorpoten van de man z'n borst af.



'Roep dat beest bij u, of ik schakel de politie in', roept de man.

'Mijnheer, een beetje kalm aan, anders mag de hond nog een poosje met de voorpoten op uw borst staan.'

'Dàt zul je weten, veenhapper,' scheldt de man.

'Ferrugo, sta bij,' commandeert vader. Meteen zet Ferrugo de voorpoten weer op de borst van de man.

'Zo mijnheer, vertel maar wat u te zeggen hebt,' zegt vader.

'Vuile weideboer, eerst m'n hond jatten en hem dan nu tegen me opzetten. Dàt zul je weten man! Dankzij het bericht over

de inbreker en dief in jullie huis weet ik dat Ferrugo bij jullie is. Ik loop al maanden naar dat beest te zoeken...'

'U dacht toch niet dat Ferrugo nog steeds rustig op de parkeerplaats 'Neerduist' staat te wachten tot z'n baas hem komt ophalen?'

'Haal die hond weg of ik sla u het ziekenhuis in!'

Renata kijkt angstig naar haar vader. Ze wil naar hem toelopen, maar Rimke houdt haar tegen.

Zacht fluistert hij: 'Kijk maar naar vaders ogen. Daar zie je de pretlichtjes in schijnen.'

'Hoe kan vader dit doen?' vraagt Renata aan Rimke.

'Je hoorde toch wel dat hij zich de baas van Ferrugo noemde?'

Renata knikt.

'Nou dan..., wie schoot Ferrugo zo langs de kop? Deze man natuurlijk. De gemenerd...'

Renata knikt weer.

'Komt het er nog van dat je die hond bij me weghaalt?'

'Dàt hangt van u af, mijnheer. Een beetje fatsoenlijker, een beetje minder dreigen, nou ja, dan zou het kunnen...'

'Barst, man.'

'Dat is geen mooi woord mijnheer. Om precies te zijn; ik heet Bart Kedde.'

'Haal die hond weg, zeg ik je!'

'Ferrugo, sta fel,' gebiedt vader alleen.

De zware hondepoten drukken zwaarder op de borst van de man, de ontblote tanden gaan dicht naar het hoofd...

'Wacht u nu maar even, ik ga meteen bellen.'

'Je..., je..., ' verder komt de man niet. Gert, Dirk, Rimke en Renata blijven achter op het erf. Ze staren alle vier naar de man op de grond...

'Dat vader zó streng kan zijn,' zegt Dirk.

'Natuurlijk, die man heeft Ferrugo willen doodschieten, zegt Rimke.

'Wat heb ik?,' vraagt de man.

'U hebt deze hond willen doodschieten,' antwoordt Rimke.

'Hoe kom je er bij?'

'U zei zelf dat u naar de hond zocht' dat hij zoek was. Nou oma hoorde 's nachts om een uur of één een schot in de verte. De andere morgen lag Ferrugo hier voor de stoep. Heel de kop bebloed. Het bloedspoor liep van 'Neerduist' naar ons erf!'

'Waar blijft die vader van jullie nou? Ik zal' ik zal hem aanklagen voor een poging tot doodslag,' tiert de man kwaad.

'Moet u vooral doen,' zegt Gert.

'Vader weet heel zeker dat u dat gedaan hebt, anders zou hij dit nooit doen. Uw vroegere hond verraadde u... Hij sprong, woedend om de herinnering, op u af. Andere keren heeft hij nooit één vreemde die het erf opkwam kwaad gedaan.'

De deur zwaait open, en vader is terug.

'Jullie aan het werk, vort! Door deze vervelende situatie zijn we nog laat klaar met 't werk.'

'Laat me meteen gaan, dan bent u van me af,' probeert de man vader om te praten.

'Nee, nee, mijnheer, zonder over allerlei rechten te spreken: een dier moet goed verzorgd worden. Proberen het neer te knallen voor dat men op vakantie gaat is wel heel erg laf en onvriendelijk voor een dier.'

'Bewijs dat maar eens.'

'Niet nodig, mijnheer. U moet bewijzen dat het niet zo is.'  
In de verte horen ze het geluid van een auto. Als ze de weg afkijken zien ze zelfs twee auto's.

Ze komen gelijktijdig aan, de politie en de dierenarts...



De dierenarts is het eerst bij de boer.

'Zo, Kedde, wie moet ik helpen, de man op de grond of Ferrugo?'

'Misschien moet mijnheer straks een hoestdrankje, hij heeft daar nu al een heel poosje gelegen,' zegt vader. 'Het leek me een wat mildere straf dan de draai om z'n oren, die mijn vrouw hem wilde geven, weet u het nog?'

'Dat ik hier al lang lig, dat weet je dus ook,' zegt de man woedend.



'Zullen we er dan nu maar een eind aanmaken?,' vragen de agenten.

'Welja, laten we gezellig even binnen gaan zitten.'

Renata, Rimke, maar ook Gert en Dirk maken aanstalten om naar binnen te gaan. Ze wachten niet eens tot de man over-eind is...

'Ho, ho,' roept vader hen. 'Komen jullie eens terug, eerst het werk afmaken. Het is al veel later dan anders. En.., en zelfs de oren van grotere en kleinere potten behoeven niet alles te horen.'

'Hè wat bent u origineel. Weet u hoe de leraar Nederlands dat noemt?,' vraagt Gert.

'Dat het een cliché-uitdrukking is, en vertel jij maar aan Rimke en Renata wat dat nu weer wil zeggen.'

Jammer, vader wil niet toegeven, alle vier gaan ze weer aan de slag. Later horen ze toch wat er allemaal gebeurde, toen zij hun werk buiten verder afmaakten.

Ongezien heeft vader bij het binnenkomen de cassetterecorder ingedrukt, heel het gesprek wordt opgenomen. Hij begrijpt best dat ze heel nieuwsgierig zijn. Het gaat toch om Ferrugo!

Nù, nu na het avondeten zitten ze te luisteren...

'Zo mijnheer..., wie mag ik zeggen?' vraagt één van de agenten.

'Sizoo.'

'Mijnheer Sizoo, mogen we even uw autopapieren?'

Ze horen even alleen de bijgeluiden, het tikken van de klok, het tikken van de breinaalden van moeder.

'Juist. Adrianus Sizoo, geboren...,' de agent leest het allemaal hardop.

'Wat was de reden dat u boer Kedde opzocht?'

'Ik las in de krant dat hij zich onze hond heeft toegeëigend.'

'Weet u dat héél zeker, mijnheer Sizoo?'

'Nou en of, we missen het dier al sinds eind juli.'

'Wat een leugenaar,' roept Renata er tussendoor.

'Stil nou,' zegt Rimke.

'Zo u bent uw hond dus al sinds juli kwijt. Deed u er aangifte van bij de gemeentepolitie in Amersfoort?'

'Nee.'

'Vreemd mijnheer, maar hoe kwam het dat u uw hond kwijt raakte? Een hond die een goed thuis heeft blijft daar toch graag?'

'Mijn vrouw en ik denken dat een hondenhandelaar onze hond gevangen heeft en toen heeft meegenomen. U weet toch dat er steeds honden tekort zijn om dierproeven op toe te passen?'

'Hòe kan dat nu, mijnheer Sizoo? Honden mogen toch niet loslopen?'

Het wordt stil, de man weet geen antwoord te geven.

'Mijnheer Sizoo, herkent u de halsband die deze hond om heeft?'

'Dat is onze halsband. Aan de binnenkant zit een plaatje met de mededeling dat het dier tegen hondsdolheid is ingeënt, ook een plaatje met z'n naam. Kijk, agent, dat is juist het gekke, de boer kent precies de naam van deze hond. Ferrugo dat betekent roestkleurige.'

'Dan moeten we dat eens even bekijken, mijnheer Sizoo. Mijnheer Kedde, mag de hond even binnenkomen?'

'Natuurlijk,' horen ze vader zeggen, 'maar raad nu eens wáár het dier is?'

'Geen idee,' zegt de agent.

'In de kamer hiernaast. U vindt hem ter linkerhand van oma!'

'Dát bestaat niet, Ferrugo zal nooit links, maar altijd rechts naast iemand lopen of zitten. Ik heb de hond heus wel manie-

ren geleerd,' zegt de man.

Ze horen de kamerdeur opengaan, en even later horen ze oma binnenschuifelen, en het grommen van Ferrugo.

'Nou mijnheer, wat zegt u er van?,' vraagt vader.

'Dat u het dier in een paar maanden lelijk verknoeid hebt. Ik dacht dat boeren zorgvuldiger met hun vee omgingen.'

'Mijnheer Sizoo, u kunt brutaal of stoer willen doen, maar dat helpt niets. De oudste jongen, die u op het erf zag, was de eerste die ontdekte dat Ferrugo steeds links van oma ging zitten! M'n vrouw was de tweede, die het opviel. De hond doet dat alleen bij oma... Het is oma's ten dele verlamde zijde. Het dier voelt heel goed aan dat dit haar zwakke zijde is, het beschermt haar dáár!'

'Eens kijken aan de binnenzijde van de halsband. Kom eens hier Ferrugo,' horen ze een agent zeggen.

'Geen plaatje met de naam en het adres van de eigenaar. Kijk, hier is een lichte beschadiging te zien. Het plaatje is er gewoon uitgerukt.'

'Natuurlijk,' reageert mijnheer Sizoo, 'natuurlijk, hier de boer heeft 't dier voor een habbekrats van zo'n handelaar gekocht. Nee, die vergissen zich niet. Die zorgen wel dat de naam en het adres van de wettige eigenaar zoek is.'

'Mijnheer Sizoo, denkt u dat boer Kedde op deze hond dierproeven neemt? Daarvoor was uw hond toch gestolen? Kom, we hebben nu lang genoeg naar uw praatjes geluisterd. We gaan samen nog luisteren naar de verklaringen van boer Kedde en dierenarts Hermens. Daarna gaan we met u mee, het plaatje zal wel in een rommelkist in uw schuur of garage liggen. Dan kunt u ons ook meteen uw vergunning om een wapen te mogen bezitten, tonen.'

'Maar dat is toch...,' horen ze de man zeggen.

'Nu stil, mijnheer Sizoo. Nu eerst meeluisteren naar die

beide heren.'

Dan horen ze eerst vaders stem. Hij vertelt dat oma in de nacht een schot had gehoord. Dat 's morgens de hond huilend van pijn niet ver van hun huis lag, de kop bedekt met bloed. Dat toen de dierenarts is gekomen...

Nu krijgt de dierenarts het woord.

'Kijk dit litteken is een blijvende herinnering van een mislukt schot. Mijnheer moet het dier hebben willen doden, maar hij miste... Daarna is hij waarschijnlijk weggereden met de gedachte: het beest overleeft dit toch niet...'

'En wat is hierop het antwoord van mijnheer Sizoo?,' vraagt de agent.

Het wordt stil., de cassetterecorder draait maar., geen antwoord is er te horen. Ja toch, eindelijk...

'Het is gegaan zoals de dierenarts het heeft beschreven...'

'U legt dus een bekentenis af, mijnheer Sizoo?'

'Jawel.'

'Een meervoudige bekentenis?'

'Wat bedoelt u?'

'U hebt a. een dier mishandeld; b. bezit een wapen zonder daarvoor een vergunning te hebben; c. u bedreigde de heer Kedde met mishandeling; d. u sprak onwaarheid tegenover een ambtenaar in functie of wel de politie.'

'Jawel, agent.'

Dàt klinkt heel wat vriendelijker, mijnheer Sizoo.'

Dan drukt moeder de knop van de cassetterecorder in.

Dàt was het,' zegt ze.

'Die man zal een zware straf krijgen, maar liefst vier overtredingen,' zegt Gert.

'Goed zo,' roept Rimke.

'Die gaat fijn de gevangenis in,' zegt Renata.

'Dàt vinden jullie fijn?,' vraagt moeder.

'Het is toch zeker z'n eigen schuld, had 'ie maar niet zo gemeen moeten doen. Die arme Ferrugo heeft veel pijn gehad,' zegt Renata.

'En wat doen wij elke dag aan kwaad, Renata?'

'Veel, en daarvoor vragen we om vergeving aan de Here Jezus.'

'Precies, we moeten niet blij zijn als een ander verkeerd doet, en dan een zware straf krijgt. We moeten voor die man, die misschien ook wel een vrouw en kinderen heeft..., bidden! Stel je eens voor dat vader zo iets gedaan had...'

Beschaamd slaan ze de ogen neer, Renata en Rimke.

Ze begrijpen moeder opperbest.

'Het allerbelangrijkste hebben jullie alle vier over het hoofd gezien. Dáároveň hoorde ik jullie nog niet,' vervolgt ze.

'Wat bedoelt u, mams?'

'Denk maar eens goed na, iets wat je nooit in je leven moet vergeten!'

'Zulke vragen moet u niet stellen,' zegt Renata, 'die zijn veel te moeilijk voor Rimke en mij.'

'Pfff,' zegt Rimke, en steekt z'n tong naar Renata uit.

Een poosje is het stil in de kamer, allemaal denken ze erover wat moeder nu toch wel bedoelt...

Opeens schiet Rimke van z'n stoel. Hij staat vlak voor moeder...

'Ik weet het, ik weet het...'

't Zal wel, jij visgraat,' plaagt Gert.

'Nou, mams bedoelt dat Ferrugo niet vergeten is wie hem aanschoot, wie z'n vroegere baas was. Hij was opeens verschrikkelijk kwaad op mijnheer Sizoo. Wij wisten niet waarom, maar Ferrugo wèl. Hij was woedend!'

'Dát is het,' zegt moeder.

'Voor ons, die hem hielpen in z'n nood en pijn is hij heel erg

lief..., voor oma zorgt hij extra goed... Ferrugo wéét uit ervaring wat het zeggen wil als je niet goed uit de voeten kunt...'

Kan een hond mensenwoorden verstaan?

Nee..., en toch, toch... legt Ferrugo juist nù z'n kop op de schoot van moeder, likt hij haar handen, laat zich door haar strelen...

Vol verbazing kijken ze er naar.

## IV

Nù is het al kerstfeest geweest. Met elkaar hebben ze het thuis gevierd. Met moeder en oma zijn Renata en Rimke naar het kerstfeest op school geweest. Daarna zijn ze met z'n allen, behalve oma en Dirk, naar het kerstfeest in de kerk geweest.

Oma kan maar één keer op een zondag naar de kerk, ze was ook te moe om naar die laatste viering mee te gaan...

Ze willen oma niet meer alleen laten zoals vroeger. Ferrugo zorgt wel goed voor haar, maar..., nee, nà die inbraak laten ze haar toch liever niet alleen thuis.

Het zijn fijne dagen geweest...

'Ieder jaar leer ik meer over de geboorte van de Here Jezus,' heeft Renata gezegd.

Dagen achteréén zingt ze voor oma het versje wat ze voor de kerstfeest-viering op school leerde:

*'Hij de Vorst der eng'len,*

*God vol majesteit,*

*Ligt nu in de kribbe,*

*Enkel schamelheid.*

*Hij is de Messias,*

*Koning van 't heelal,*

*Die van onze boeien,*

*ons bevrijden zal.*

*Halleluja, halleluja,*

*Halleluja, halleluja.'*

Nu is het oude-jaars-dag. Nu is moeder druk bezig met het bakken van oliebollen. Vader en de twee oudsten zijn gaan schaatsen, dat kan een paar uur tussen het middageten en het avondmelken van de koeien.



Rimke houdt niet van schaatsen, en Renata vindt het op het ijs veel te koud...

'Dom hoor,' zegt moeder, 'zo leer je nooit goed schaatsenrijden. Zo blijf je altijd aan de kant staan...'

Meer zei moeder gelukkig niet. Even was Renata bang dat ze móest gaan schaatsen, maar dat hoefde niet... Ze zit nu bij oma, ze leest oma voor uit één van de twee kerstboekjes die ze kreeg.



Rimke is de konijnen aan het verzorgen, die moeten extra goed verzorgd worden bij deze vrieskou!

In de keuken, tussen de stal en de woonkamer, bakt moeder de éne oliebol na de andere... Het ruikt heerlijk, het smaakt goed... Ze mochten best al een oliebol opeten.., lekker met suiker!

Dan klinkt er opeens een gil vanuit de keuken.

Rimke, bij de konijnen, hoort het niet. Vader en de grotere jongens horen het ook niet, ze zijn ver weg op hun schaatsen. Oma luistert zó goed naar het voorlezen van Renata en de laatste leest zo aandachtig, dat ze het ook niet horen. De roestkleurige hond hoort het ook niet, die ruikt een spoor van een rat bij de varkensschuur...

O, wat erg...

In de keuken is alleen moeder, maar...

De vlam is in de pan geslagen. Nu brandt opeens de olie waarin moeder de oliebolletjes bakt...

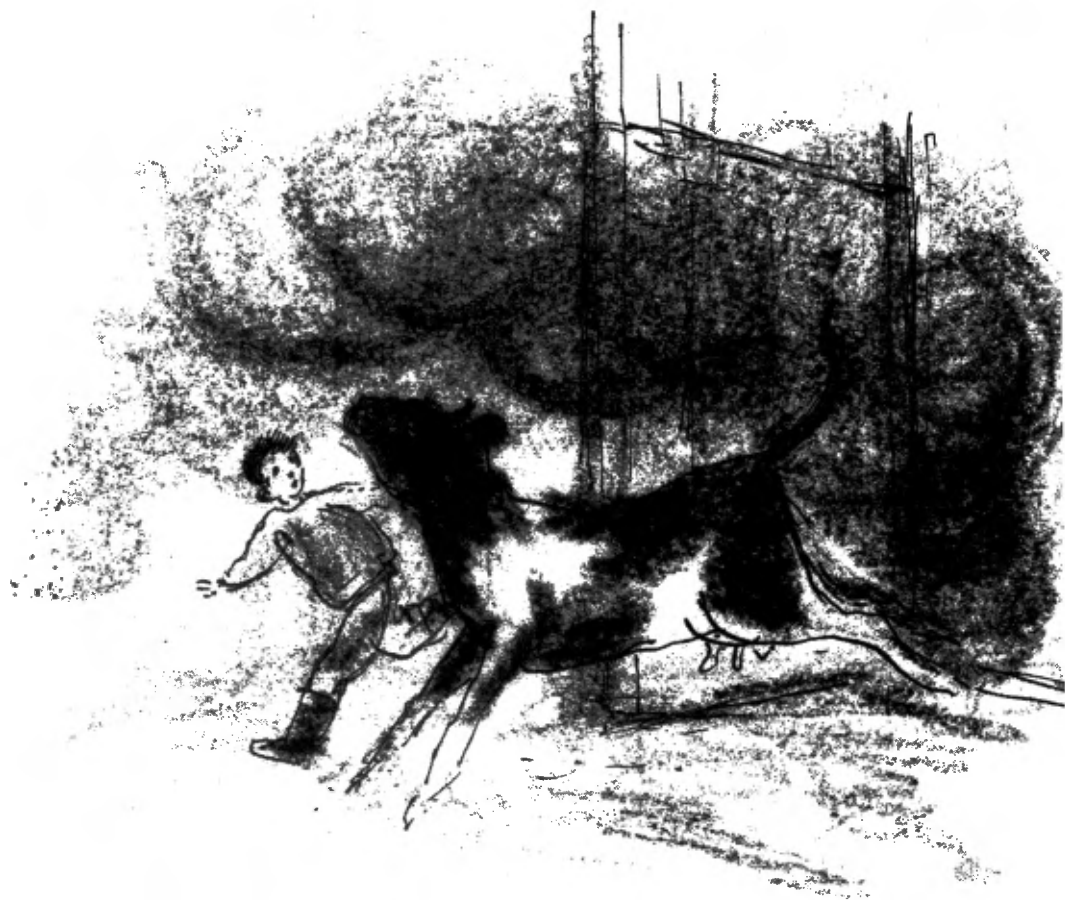
Het vuur schiet opeens in grote vlammen omhoog...

Dan gaat alles opeens zó vlug... Niemand kan het later vertellen hóé het precies gegaan is.

In haar schrik is moeder de stal ingehold. 'De koeien moeten naar buiten,' denkt moeder... Ze vergeet de brandweer te bellen..., ze vergeet de burens te waarschuwen..., ze denkt niet aan oma en Renata...

Rimke hoort als eerste iets bijzonders... Hij komt vanuit een oude stal, waarin de konijnen bij winterdag staan. Hij komt de stal uit omdat hij zo'n raar geluid hoort...

Als hij buiten is, ziet hij de vlammen langs het rieten dak gaan. De oostenwind wakkert het vuur alleen maar aan. Dàt wordt nog erger als moeder de staldeuren opengooit om de koeien naar buiten te drijven! Rimke ziet wat moeder doet, hij helpt haar meteen...



Ook Rimke denkt niet aan de brandweer. Allebei denken ze nu niet aan oma en Renata... Die twee zitten nog steeds gezellig bij elkaar op oma's kamer, de één luistert, de ander leest voor...

Renata moet opeens een beetje hoesten.

'Vreemd,' zegt oma, 'nu doen opeens m'n ogen pijn. Die oude ogen van me prikken...'

Dan ruikt oma de brandlucht...

O, o, wat schrikt ze... Zó erg, dat ze niets kan doen of zeggen...

Renata leest nog steeds voor, zo tussen het kuchen door... Ze denkt: 'Ik krijg een droge mond van al dat voorlezen...' Toch gaat ze er mee door...

Oma, zo vertelt ze later, hoort even later iets op de zolder neervallen.

'Vast stukken van het verbrande dak,' denkt ze. Meteen is nu haar stem terug.

'Naar buiten, Renata. Gauw, pak je jas en ren naar buiten. Gauw hoor, want de boerderij brandt...'

Renata schrikt op..., ze vergeet verder te lezen. Ze kijkt angstig naar oma, maar ze ziet oma al minder. Dikke rookwolken komen nu oma's kamer binnen.

Er is in een moment zoveel rook in de kamer dat Renata niet eens kan zien wáár de kamerdeur is. Oma ziet de deur óók niet meer... O, o, wat moeten ze allebei hoesten. Wat lopen er veel tranen uit hun ogen omdat die zo erg prikken...

'Renata,' roept oma.

'Oma, hier ben ik,' roept Renata terug, 'waar is moeder toch, oma? Komt ze ons niet helpen?'

Nee, moeder komt hen niet helpen... Ze is nog steeds erg druk met het losmaken en opjagen van de melkkoeien en de kalveren...

De burens zien de rook, ze komen aanhollen, ze helpen moeder. Dát is heel erg nodig. De koeien willen telkens de verkeerde kant op. Die dommerds vluchten niet voor de brand, ze willen uit angst juist het vuur weer inlopen.

Moeder, Rimke, de burens, ze zijn zó druk met die dieren... Eindelijk denkt er iemand aan oma en Renata.

'Waar is uw moeder,' roept de vrouw naar moeder. 'Renata zie ik ook niet...'

O, dan schrikt moeder zo erg. Van schrik kan ze geen stap verder... 'O, o, o,' meer kan moeder niet roepen.



'Renata is bij oma,' roept Rimke. Hij rent naar het woongedeelte van de boerderij...

Ver komt hij niet..., een stevige mannenhand houdt hem tegen!

'Niet naar binnen, jij, dat is veel te gevaarlijk. Kijk eens, stukken dak zijn al naar beneden gevallen...'

Verder hoort Rimke de stem van de roepende man niet. Die man holt zelf door het vuur, rent zelf het huis binnen. Och, de burens weten h de de woning is ingedeeld. Op de tast gaat de man door de bijna uitgebrande keuken, hij gaat door de woonkamer. Hij zoekt de deur van oma's kamer. Hij ziet zo weinig en hij hoest zo benauwd...

Roepen durft de man niet, dan krijgt hij veel, teveel, rook binnen. Dan kan hij  ok niets meer doen...

Buiten zijn de mensen nog druk met het rundvee, anderen staan vol spanning te wachten tot de man terugkomt...

Ze weten niet eens wie er eigenlijk naar binnen is gehold...

In de verte horen ze de sirene van de brandweerauto. Eén van de burens heeft toch de politie en de brandweer gebeld...

O, ze zijn allemaal zo bang...

De man komt niet naar buiten...

Oma en Renata komen ook niet naar buiten...

'Och, och, wat kunnen ze nu toch doen?'

Niemand weet het, van schrik staan ze daar als houten poppen...

Ja toch..., daar komt iets donkers door de rook... Daar is de man met Renata op z'n rechterschouder...

Renata, bewusteloos door de vele rook die ze inademde...

'Waar is oma?' vraagt moeder angstig.

'Nog binnen,' roept de man, dan valt hij. Hij is zo moe, zo misselijk van al die rook... Hij kan niet meer...

'Wie gaat oma halen?' roept moeder. Ze durft zelf niet, ze ziet dat er steeds meer dak naar beneden stort. Uit de massa vuur en rook klinkt zo nu en dan een bonzende klap..., een stuk van de houten zolder valt ook naar beneden. Nee, niemand mag nu nog naar binnen...

'O..., als...', verder durft moeder niet te denken. Even komt het beeld van een paar jaar geleden voor haar ogen: opa

èn drie kinderen..., alle vier verongelukt...

'O,' roept ze, 'o, was Bart hier nu maar met de twee oudsten.' Ze stampet van angst met haar voet op het bevroren grind... Ze kijkt naar de anderen..., niemand maakt zich gereed om naar binnen te rennen...

'Oh, Here help ons toch, wilt U oma nog doen redden,' bidt ze zonder woorden.

Dan komt er opeens rust in moeders hart... Ze doet beide handen om de mond en roept hard: 'Ferrugo, Ferrugo, ga oma toch halen...' De oostenwind neemt die roep mee naar de varkensstallen, Ferrugo hoort het... Hij volgt niet langer het spoor van de rat...



Nee, niemand kan later zeggen wáár de hond voor dat roepen van moeder zich ophield. Niemand, al denken ze dat hij bij de varkensschuur was... Niemand heeft voor dat roepen aan de hond gedacht, niet rondgekeken waar hij wel zijn kon...

Nu is hij er!

Sommige mensen schrikken even, zó razend snel glipt hij langs de mensen... In één sprong, één heel grote sprong, is hij in de brandende woning vol vuur en rook...

Geen mens die deze hond achterna durft te gaan... Niemand, maar nu mag het ook niet meer van de brandweercommandant!

Hij is aangekomen met het blusmateriaal, z'n mannen hakken al grote wakken in het ijs... Dááruit wordt het bluswater opgepompt... De slangen liggen al uit, de motor draait op volle toeren...

'Achteruit mensen, laat ons alstublieft ons werk doen...'

De mensen uit de buurtschap, nieuwsgierige mensen uit de omliggende dorpen en de stad, autorijders die snel hun auto parkeren op de parkeerplaats 'Neerduist' langs de vierbaans autoweg, de Rijksweg A 1 en E 35..., ze gaan allemaal achteruit...

Het blussen begint...

Moeder huilt, ze is heel even bij de buurvrouw binnen geweest.

Daar ligt Renata, en de dokter is bij haar!

'Ze slaapt al minder vast,' zegt de dokter blij.

Onverwachts komt Ferrugo uit de vuurvlammen en de verstikkende rook...

Hij sleept oma met zich mee. Hij heeft z'n tanden stevig in haar kleding vastgebeten en hij trekt maar, hij trekt maar...

Dan strekken handen zich uit naar oma...

Handen van broeders uit een inmiddels gearriveerde ambulance...

Oma is ook bewusteloos. Eigenlijk wel een beetje fijn, nu voelt oma de brandplekken niet.

Och, die arme oma... Links kon ze al niet alles meer doen, en nu, nu heeft ze ook nog brandwonden...

Vaardige handen schuiven haar de ziekenwagen in, brengen snel de zuurstofkap naar haar neus en mond...

O, o, wat schrikken vader, Gert en Dirk als ze op hun schaatsen in hun buurtschap terugkomen... Een afgebrand huis, afgebrande stallen, koeien in de winterse kou in het weiland... Renata bij de burens, en oma in het ziekenhuis in Amersfoort...

Wat een schrik..., wat een grote schade..., wat een angst nog bij Renata en moeder..., nog steeds pijn bij oma!

Vanuit de dertig overgebleven boerderijen in buurtschap Zevenhuizen gaat hulp uit naar dat éne gezin, naar het vee van hun collega!

Oma hoort er van in het ziekenhuis. Die lieve oude oma, ze is weer bijna helemaal beter. Elke dag krijgt ze bezoek, zo nu en dan gaan Dirk en Gert, Renata en Rimke ook mee...

Alle boeren hebben al wel drie keer gereden... Al die weken hebben ze vader geholpen met het opruimen van de verbrande resten...

Er moet een zware machine aan te pas komen om alles op de wagens te laden..., wat een rommel toch...

Oma schudt haar hoofd als ze er van hoort... Oma knikt als moeder even een keertje helemaal alleen bij haar is... Moeder vertelt dat ze opeens dacht aan dat ongeluk... 'Nu dacht ik,' zegt moeder, 'dat we u en Renata ook nog zouden verliezen. Gelukkig niet!'



'Gelukkig niet,' zegt ook oma, 'gelukkig niet, fijn dat je de Here om hulp vroeg...' Nog een paar dagen, dan mogen Renata en Rimke zaterdag mee om oma op te halen, ze mag thuis komen! 'Thuis', bij de burens waar vader en moeder ook zijn. De vier kinderen slapen, eten en spelen op andere boerderijen. Maken dáár pret met de kinderen die dáár wonen... Nog even, dan mag oma naar huis...

Dàt weet Ferrugo niet... De dappere hond mist oma zo heel erg. Hij zoekt haar... en: Ferrugo vindt oma. Hij blijft niet netjes op het erf, hij gaat de weg op...

Nee, daar kan zelfs de dierenarts, dokter Hermens, geen verklaring voor geven.

Ferrugo is Amersfoort doorgelopen. Hij is, ongezien, het ziekenhuis binnengeglipt...

Opeens staat hij bij het bed van oma... Hij legt de voorpoten op de rand van het bed, hij vlijt z'n kop tegen de arm van oma...

Dan..., dan huilt oma van blijdschap en dankbaarheid...

Wat houden alle mensen uit haar omgeving veel van haar...

Wat houdt deze hond veel van haar...

Wéér staat er een berichtje over die dappere Ferrugo in de krant!

Dáár heeft een hoofdverpleegster voor gezorgd...

Nù is oma thuis, ze is bij de burens... Ze zit weer in een gemakkelijke stoel. Links van die stoel ligt Ferrugo...

Renata leest oma weer voor. De juffrouw op school en de leidster van het kerstfeest in de kerk hebben er voor gezorgd dat Rimke en Renata toch weer hun boekjes kregen...

Het leven krijgt almeer weer z'n gewone gang...

Zo nu en dan zingt Renata het kerstliedje weer voor oma...

*'God vol majesteit,  
Ligt nu in de kribbe.'*

Oma zingt zachtjes mee... Oma is zo blij en dankbaar! De Here heeft hen allemaal gered. Ze weet nu van moeder hóe de Here dat deed voor haar... Een wonder, een wonder van genade...

*'Halleluja, halleluja,  
Halleluja, halleluja.'*

## **Renata, Rimke en de hond**

---

Renata en Rimke wonen bij oma op de boerderij. Ze vinden een gewonde hond, die kennelijk door zijn baas is achtergelaten en nemen hem mee.

Eerst is oma daar niet erg blij mee, maar wanneer zij eerst door de hond tegen een inbreker wordt beschermd en later uit het vuur wordt gesleept is zij maar wat dankbaar!

Callenbach – Nijkerk

J. en M. 9-11  
ISBN 90 266 0047 7